

Bijlage 1

Integraal plan van aanpak voor participatie en realisatie van welstandsvrijheid

Inleiding:

De raad heeft het college opdracht gegeven om te onderzoeken of en hoe er welstandsvrij gebouwd kan worden in Heiloo waarbij de gebieden/wijken die volgens de nota cultuurhistorie de identiteit bepalen niet mee te nemen. Op 24 januari is het onderzoeksresultaat besproken met de raad op een raadsinformatieavond. Gepresenteerd werden behalve de kaderstelling een viertal scenario's voor welstandsvrijheid met "proefgebieden" voor een periode van 5 jaar. Vanuit de gedachte dat het verlenen van welstandsvrijheid de bewoners zal dienen en dat het ze niet opgedrongen moet worden is afgesproken dat de bewoners en lokale bouwers moeten participeren in de keuzes voor scenario's. Afgesproken is dat er een plan van aanpak zal worden gemaakt dat voor verdere uitvoering aan de raadscommissie OR zal worden voorgelegd.

Heldere discussie:

De ervaring in den lande leert dat de discussie over welstandsvrijheid sterk wordt gekleurd door persoonlijke of doorvertelde ervaringen met de betreffende welstandscommissie. Er zal goed moeten worden uitgelegd wat de rol van de welstandscommissie is, maar vooral ook dat die rol op zich hier niet ter discussie staat. Over onze welstandscommissie kan volstaan worden met de mededeling dat deze in de loop van het jaar onder WZNH zal komen en van daaruit "gemonitord" zal worden en ook door het aflopen van de zittingstermijn gedeeltelijk vervangen zal worden.

Belanghebbenden:

- bewoners
- in de gemeente werkzame beroepsgroepen: aannemers, architecten

Doel van de participatie:

- de belanghebbenden informeren over het fenomeen "welstandsvrijheid" en de mogelijke scenario's daarvoor;
- de belanghebbenden consulteren of:
  - er überhaupt draagvlak is om een vorm van welstandsvrijheid in te voeren;
  - de voorgestelde scenario's draagvlak hebben in de betreffende wijk
- Draagvlak te creëren voor het welstandsbeleid in algemeenheid

Voorgestelde mate van participatie: trede 2 (raadplegen)

Het gaat op de participatieladder van het gemeentelijke handboek participatie om trede 2. Deze trede staat voor raadplegen. De rol van belanghebbenden is geconsulteerde. Ze mogen na het opstellen van het beleid hun mening geven. Het bestuur beslist. Argument om voor deze trede te kiezen:

- Het vraagt vrij veel informatieoverdracht aan bewoners voordat een goed overwogen mening gevormd kan worden. Die informatie wordt voornamelijk gegeven op een inloopavond. Hoewel er alles aan gedaan zal worden om publiciteit te geven kan aangenomen worden dat slechts

een deel van bewoners langs zal komen. De dan gepeilde meningen zullen –hoewel buitengewoon waardevol- op zijn best representatief, maar waarschijnlijk in aantal bescheiden zijn. Deze meningen zullen bij de verdere besluitvorming meewegen maar kunnen niet worden opgevat als een vorm van stemming. B&W zal meningen en visies mee laten wegen in de scenario's die aan de raad zullen worden voorgelegd en de raad daarover informeren.

- (Om dezelfde reden wordt afgezien van meningpeiling op de site of via Twitter; dat is zonder goede informatievoorziening vooraf weinig zinvol).
- De aard van de vraag maakt een “harde stemming” moeilijk, want wie gaat zou waarover moeten stemmen? Over de vraag of er naar totale welstandsvrijheid gegaan moet worden is een referendum denkbaar, maar dat is niet aan de orde. Het gaat over delen van wijken. Moet dan de hele wijk stemmen of alleen de bewoners om wie het direct gaat? En dat laatste is discutabel, want de kwaliteit van de openbare ruimte gaat weer iedereen aan.

Een tussenstap: een klankbordgroep

De raadpleging van de belanghebbenden moet plaatsvinden op basis van een “doortimmerd” voorstel. Om dat te bereiken worden de scenario's en werkwijze doorgesproken in twee bijeenkomsten met een daarvoor te vormen klankbordgroep. De klankbordgroep opereert op trede 3 van de participatieladder: “adviseren”: de rol van de belanghebbenden is adviseur. De leden praten mee en brengen alternatieven in. Dit kan leiden tot aanpassing van de scenario's of het verdere proces. Maar het bestuur” beslist”. Behalve als adviseurs zullen de leden van de klankbordgroep mede-presentators en discussie-aanjagers zijn op de inloopavond.

Voor zitting in de klankbordgroep zal een oproep worden gedaan. Er zullen naast de gemeentelijke projectleider en een lid van het team communicatie 8 personen zitting nemen:

- 6 bewoners, twee per bestaande wijk waarvoor een proefproject wordt voorgesteld, in een totale afspiegeling van achtergrond/beroep, leeftijd en geslacht
- 1 lokale architect
- 1 lokale aannemer

Stappenplan:

ACTIE	DOEL	BENODIGD	PLANNING
behandeling B&W stappenplan			20 maart
raadscommissie stappenplan			11 april
raad stappenplan			7 mei
algemene informatieverstrekking over welstandsvrijheid en oproep deelname klankbordgroep	info	1 ^e persbericht in de Uitkijkpost onder de kop: "wijzigingen rond welstand" en op de site: inhoudelijk en over het traject	wk 20 14-18 mei
tegelijk: aanschrijven lokale aannemers en architecten	vorming klankbordgroep		wk 20 14-18 mei
vorming klankbordgroep: bewoners, aannemers	meedenken, weerwerk, assistentie/draagvlak voor de inloopavonden		t/m wk 22 28 mei - 1 juni
<p>twee bijeenkomsten klankbordgroep</p> <p>Bijeenkomst 1:</p> <p>kickoff door de wethouder</p> <ul style="list-style-type: none"> • informatie over het kader en de voorgestelde scenario's • doornemen van vooraf geformuleerde vragen/afwegingen • doornemen van voorstel voor de inloopavond naar vorm en inhoud • inventarisatie overgebleven vragen/discussiepunten/onderzoekshuis werk <p>Bijeenkomst 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • afmaken en uitwisselen openstaande vragen/discussiepunten/onderzoekshuis werk • voorbereiding organisatie inloopavond naar vorm en inhoud • afspraken over de rol/taak van de klankbordgroep op de inloopavond <p>verder: eventueel een excursie naar een gemeente die al langer welstandsvrij is (ook voor raadsleden)</p>	Komen tot definitieve scenario's die op hoofdlijnen worden gedragen door de klankbordgroep (discussiepunten prima)		wk 24 11-17 juni + (na vakantie) wk 35 27-31 aug

oproep inloopavond Belangrijk: aangeven dat het gaat om behalve infoverstrekking ook om een <u>peiling</u> van standpunten; geen stemming of referendum oid	oproep en opnieuw info	2 ^e persbericht in de Uitkijkpost en op de site	wk 36 3-7 sept.
aparte informatie ondernemers bedrijventerreinen op reguliere OHO bijeenkomst	uitleggen waarom op bedrijventerreinen niet welstandsvrij		
inloopavond <ul style="list-style-type: none"> • algemene info en kaderstelling • uitleg over proefopzet • criteria voor aanpassing na proefperiode • presentatie scenario's: <ol style="list-style-type: none"> 1. welstandsvrij achterkanten (plan Oost) 2. volledig welstandsvrij rijtjes (plan Zuid) 3. volledig welstandsvrij (Oosterbos) (gebiedsuitbreiding hoeft geen inloopavond) • Meningen vragen d.m.v. reactieformulier: concrete vragen en ruimte voor vrije reactie. verwijzen naar de site voor verslag verwerking van de input	info verstrekken, meningen verzamelen.	in hal gemeente: presentatie vooral met duoplaatjes: bestaande situatie + mogelijke nieuwe situatie op termijn na welstandsvrijheid. Doorlopende powerpoint + panelen (1 of meer algemeen en 1 per scenario); korte mondelinge presentatie en circuleren gemeenteamttenaren (stedenbouwkundige, team communicatie en wethouder(?)) samen met klankbordgroep	wk 37 10-14 sept.
inventariseren meningen op reactieformulieren <ul style="list-style-type: none"> • tellen "voors en tegens" • inventariseren inhoudelijke opmerkingen 			wk 38 17-21 sept
eventueel bijstellen scenario's, resultaat bespreken met wethouder en 1x met klankbordgroep (laatste bijeenkomst)			t/m wk 40 1-5 okt.
verwerken tot formeel collegeadvies op basis van een aanpassing van de welstandsnota (daarbij tegelijk de geïnventariseerde overige aanpassingen behandelen);			
verder parallel hieraan: behandeling overige wijzigingen in de welstandsnota			
behandelen in B&W			B&W 30 okt.
verwerken tot formeel raadsvoorstel;		3 ^e persbericht in de	wk 46

informereren belangstellenden		uitkijkpost en de site; traject aangeven	12-16 nov.
voorleggen scenario's aan de raadscommissie			21 nov.
met eventueel verwerken van opmerkingen: voorleggen aan de raad voor vaststelling			vaststellen agenda 26 nov. raad 10 dec.
6 weken ter visielegging		formele publicatie in de uitkijkpost en op de site	t/m 21 jan. 2013
huidige situatie documenteren in proefgebieden		fotodocumentatie vanuit stroomlijn	januari 2013
inventariseren zienswijzen en i.o.m. college scenario's aanpassen			wk 5 28 jan.- 1febr.
in werking treden			
na 5 jaar: inventarisatie proefgebieden		herhaalde fotodocumentatie; inventarisatie verschillen	jan. 2018
formuleren scenario's voor stoppen, doorgaan, uitbreiden of bijstellen (ook bezien in het licht van de dan geldende regelgeving)			
terugkoppeling klankbordgroep (zo veel mogelijk dezelfde mensen)			
(verder nogmaals hetzelfde traject)			

Bijlage 2:

Samenvatting van de voorgestelde inhoud van het onderzoek naar welstandsvrij bouwen en mogelijke scenario's zoals besproken op de raadsinformatieavond van 24 januari j.l.

Het onderzoek naar welstandsvrij bouwen, zoals gepresenteerd op de raadsinformatieavond van 24 januari, bestond uit de volgende onderwerpen:

- een kaderstelling van het begrip “welstandsvrijheid”;
- een analyse van de kwaliteit en identiteit van Heiloo, aan de hand van de welstandsnota en nota cultuurhistorie en via een beschouwing van de kwaliteit van de openbare ruimte;
- drie scenario's voor welstandsvrij- of luwheid in bestaande woongebieden en één “in te bedden” in het stedenbouwkundige plan voor nieuwe plangebieden;
- het voorstel om voor de eerste drie scenario's voor steeds een afgebakend wijkdeel een proefperiode van 5 jaar te hanteren; daarna een evaluatie en een voorstel tot bijstelling. Voor het 4e scenario kan een evaluatie na realisatie van het betreffende gebiedsdeel plaatsvinden.

Op de raadsinformatieavond is afgesproken om allereerst een plan van aanpak inclusief een participatievoorstel aan de raad ter goedkeuring voor te leggen. Het advies betreft dus het plan van aanpak inclusief het participatievoorstel.